

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

18 mai

2012

Anul XI

nr. 18 (421)

8 pagini – 3 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Au fost desemnați câștigătorii concursului din cadrul proiectului „Libertatea Noilor Idei”

pag. 3

De mici copii, în conflict cu legea. Cine e de vină?

pag. 4

Veste bună pentru șoferi: Control mai rapid la punctele de trecere vamală

pag. 5

Dirk Schuebel: R. Moldova va beneficia de fonduri suplimentare din partea UE pentru promovarea reformelor începute

Republica Moldova va beneficia de fonduri suplimentare din partea Uniunii Europene, în pofida crizei financiare cu care se confruntă comunitatea europeană, pentru a-și continua și reconfirma angajamentele de promovare a reformelor începute. Declarația a fost făcută de Dirk Schuebel, șeful Delegației UE la Chișinău, la inaugurarea festivităților dedicate Zilei Europei, consemnată în R. Moldova pentru al treilea an consecutiv.

Dirk Schuebel și-a exprimat speranța că, în timpul apropiat, R. Moldova se va integra în spațiul aviativ comun, ceea ce va oferi călătorii mai ieftine în UE. Totodată, datorită negocierilor inițiate de Guvernul de la Chișinău în vederea semnării Acordului de Comerț Liber, Aprofundat și Comprehensiv între RM și UE, va fi posibilă accesarea produselor moldovenești pe piața europeană. Aceleași aspirații de integrare europeană ale RM sînt susținute de UE

și în alte domenii, precum transport, energie, educație, alte sectoare-cheie, dar și în apropierea cetățenilor de pe ambele maluri ale Nistrului, în cadrul dialogului politic și economic și măsurilor de consolidare a încrederii, a adăugat oficialul european.

Președintele R. Moldova, Nicolae Timofti, prezent la eveniment, a constatat că este necesar ca cetățenii și politicienii să se mobilizeze pentru a reuși în implementarea proiectului ambițios de integrare europeană. N. Timofti a accentuat că, clasa politică este obligată să continue reformele care ar duce la democratizarea societății, exprimîndu-și încrederea că, într-un viitor previzibil, Republica Moldova va sărbători Ziua Europei, în calitate de stat-membru al UE.

Prim-ministrul Vlad Filat a specificat că „în aceste momente istorice, în care trecutul vine să consolideze voința politică a Europei prezentului nostru, întru continuarea proiectului Europei pe deplin reu-

nificate și integrate, reafirm angajamentul Republicii Moldova pentru valorile ce fundamentează comunitatea de spirit europeană și îi alimentează unicitatea și viabilitatea în timp și spațiu”.

Punctul central al sâr-

bătorii l-a constituit „Satul European”, amplasat în Piața Marii Adunări Naționale din Capitală, unde reprezentanții ai misiunilor diplomatice ale statelor membre ale UE și-au prezentat tradițiile, cultura țării și bucătăria

națională. De asemenea, în „Satul European” au fost desfășurate dezbateri publice cu ambasadorii ai UE și ofici-

ali moldoveni, unde au fost abordate aspectele politice și economice ale cooperării UE - Republica Moldova.

Totodată, evenimentul a găzduit colțuri lingvistice, în cadrul cărora, vizitatorii au putut învăța cuvinte și expresii, dar și asculta lecții predate de profesori în limbi oficiale ale UE. La fel, copiii au avut posibilitatea să deseneze pe asfalt și să-și picteze pe corp diferite simboluri ale UE. Seara, activitățile „Satului European” au culminat cu un concert, la care au participat interpreți autohtoni și din străinătate.

În acest an, sărbătoarea Zilei Europei este celebrată în perioada 12-19 mai. Aceleași activități vor fi organizate și la Comrat, pe 19 mai, în cadrul „Satului European”, organizat în Piața Centrală a acestui oraș. Ziua Europei este marcată în Republica Moldova din 2010.

Nicolae Timofti la Kiev: Prezența militară din Transnistria nu este oportună

Nicolae Timofti, președintele Republicii Moldova, s-a întâlnit cu primul ministru al Ucrainei, Nicolai Azarov, în cursul vizitei sale de lucru la Kiev.

Nicolae Timofti a abordat, în cadrul discuției cu președintele Ucrainei, problema transnistreană. Șeful statului a mulțumit premierului Azarov pentru sprijinul pe care Ucraina îl acordă Republicii Moldova în soluționarea diferendului transnistrean. Domnia sa a afirmat că nu găsește oportună menținerea în zona râului Nistru a unor trupe militare, care, în opinia sa, fac dificilă circulația cetățenilor moldoveni de pe cele două maluri ale Nistrului și pot deveni un factor destabilizator în regiune. Președintele N.

Timofti a amintit, în context, despre incidentul petrecut în ianuarie 2012, pe podul de lângă orașul Dubăsari, unde un militar rus a împușcat mortal un cetățean moldovean neînarmat.

Nicolai Azarov, a declarat, la rîndul său, că Ucraina este interesată în soluționarea problemei transnistrene. „Țările noastre nu au nevoie de un conflict la granița între ele”, a menționat premierul ucrainean.

Nicolae Timofti și Nicolai Azarov au mai discutat despre cooperarea economică dintre cele două state și au apreciat ca pozitivă activitatea comisiei interguvernamentale comercial-economice.

Începe ziua cu DREPTUL!

◆ Flash

Ministerul Educației va face campanie împotriva corupției

Corupția omoară educația! Este convingerea Ministerului Educației, care încearcă să combată acest fenomen negativ prin spoturi publicitare. Protagonistii sînt chiar oficiali din conducerea ministerului, care spun că se simt comod pe platourile de filmare.

Așa au început filmările pentru unul dintre spoturile publicitare, care ar trebui să-i convingă pe elevi să nu dea nimănui mită pentru a obține diplomă de studii superioare. Și asta după ce ani de zile, nicio autoritate nu au vrut să audă de corupție în învățămînt, deși unii recunosc că și lor li s-a propus mită.

În lumina unui singur reflector, Loretta Handrabura spune că s-a simțit ca pește în apă, chiar dacă filmarea celor câțiva pași făcuți pe hol i-a luat mai mult de un sfert de oră.

La fel vor face și alți oficiali din Ministerul Educației, care au refuzat să spună cît îi va costa campania. În acest an a fost deschisă și o linie telefonică, la care moldovenii pot raporta cazuri de corupție, formînd: 23-46-09.

PMAN va avea parcare subterană

Un proiect de decizie ce prevede construirea unei parări subterane în Piața Marii Adunări Naționale (PMAN) a fost discutat, recent, în cadrul ședinței operative a serviciilor Primăriei Chișinău. Potrivit șefului Direcției arhitectură, urbanism și relații funciare, Radu Blaj, parcare de sub PMAN va avea mai multe nivele, iar intrările vor fi de pe străzile A. Pușkin și G. Bănulescu-Bodoni.

„În cadrul Direcției arhitectură au fost expuse mai multe concepții. S-a propus ca pe străzile A. Pușkin și G. Bănulescu-Bodoni să fie expuse intrările în parcare, iar într-un alt plan de concepții s-a propus ca parcare să înceapă de la strada Ismail, pentru tot transportul public. De asemenea, s-a mai propus crearea unui complex comercial pe acel teritoriu”, a menționat Radu Blaj.

Primarul general de Chișinău, Dorin Chirtoacă a subliniat că o parcare mare este, la moment, ceva doar de nivelul imaginării, iar referitor la complexul comercial, edilul a fost contra.

„Un complex comercial va presupune o aglomerație prea mare, iar parcare va reveni aceluși complex. De aceea, vă rog să pregătiți studiul de fezabilitate și să facem parcare subterană în Piața Marii Adunări Naționale. Acest proiect va fi unul de parteneriat public-privat, adică se va scoate la concurs și cine va câștiga va construi acea parcare, și am înțeles că în 2-3 ani se răscumpără cheltuielile”, a menționat Dorin Chirtoacă.

Acest proiect de decizie urmează a fi prezentat la următoarea ședință CMC.

Republica Moldova va avea Consulat în Israel

Republica Moldova va deschide un Consulat Onorific în Israel, care va veni în susținerea celor 100 de mii de cetățeni originari din țara noastră, repatriați în Israel și descendenții acestora. Subiectul a fost discutat de premierul moldovean Vlad Filat și omologul său din Israel, Benjamin Netanyahu.

Oficialii au analizat și posibilitatea abolirii regimului de vize. În acest sens, premierii au optat pentru intensificarea dialogului ce va permite și cetățenilor Republicii Moldova să beneficieze de regim fără vize la venirea în Israel.

De asemenea, s-a discutat despre posibilitatea oferirii unei cote de o mie de locuri de muncă în Israel pentru moldoveni. Subiectul respectiv urmează să fie examinat la nivel de experți.

Cei doi premieri au convenit asupra desfășurării ședinței Comisiei interguvernamentale pe probleme de cooperare în luna septembrie curent.

La fel, prim-ministrul Benjamin Netanyahu a acceptat invitația lui Vlad Filat și va efectua o vizită de lucru în Republica Moldova.

Rusia și Republica Moldova în topul țărilor din Europa în care e cel mai greu să fii homosexual

Marea Britanie este capitala drepturilor homosexualilor din Europa.

Conform unui studiu efectuat cu ocazia zilei internaționale împotriva homofobiei, Marea Britanie este cea mai bună țară în care persoane cu orientare sexuală netraditională își pot exercita drepturile, anunță ziarul englez „The Independent”.

Rusia și Moldova sînt la capătul listei, alături de Ucraina, Belarus, Armenia, Azerbaidjan, Turcia și surprinzător Macedonia.

St. Petersburg e ultimul oraș rusesc care a introdus o lege care pedepsește penal „propaganda homosexualilor”.

Moldova este gata să treacă la faza a II-a în domeniul liberalizării vizelor

Comisia Europeană trebuie să recomande Republicii Moldova să treacă la faza a II-a a Planului de Acțiuni privind liberalizarea regimului de vize cu UE, susțin experți în domeniul politicilor externe. Potrivit lor, Republica Moldova a realizat 76% din acțiunile asumate în Planul de Acțiuni, iar altele 10 la sută au fost aproape realizate, ceea ce duce la un scor de aproape 86%.

Directorul Centrului Român de Politici Europene, Cristian Ghinea, a declarat în cadrul unei dezbateri de presă, că prima fază a Planului de Acțiuni presupune adoptarea unor legi, iar faza a II-a presupune implementarea unor legi. „Noi sîntem spre finalul fazei I și recomandarea noastră foarte puternică către Comisia Europeană este să se propună trecerea în faza a II-a a Planului pentru vize. De asemenea, recomandarea noastră către Guvernul moldovean ar fi să implice, încă de acum înainte, Parlamentul European, să aibă o discuție foarte amănunțită și să prezinte cazul Moldovei în Parlamentul European”, a menționat expertul.

Potrivit lui, acțiunile din planul vizat au fost divizate în subsecțiuni, care sînt 163 la număr și care au fost împărțite pe patru blocuri. Per ansamblu, Republica Moldova a realizat 76% din acțiunile asumate în Planul de Acțiuni. Cea mai mică rată obținută este la blocul IV care cuprinde chestiunea privind nediscriminarea și corupția.

„Recomandarea noastră este să se treacă la faza a doua fără votarea acestei legi (n.r. - Legea privind egalitatea de șanse) pentru că există multe alte reforme foarte importante care stagnează și riscă să se stopeze. De exemplu, reforma MAI, care este foarte grea. Aceasta riscă să stagneze pentru că nu se trece în faza II-a. Problema corupției este oarecum trasă pe planul doi”, a subliniat expertul. Potrivit lui, cele mai mari restante ale Moldovei în domeniul politicilor anticorupție sînt „Strategia de reformare a Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției” și „Înființarea și funcționarea Comisiei Naționale de Integritate”.

„Aici se întîrzie inexplicabil. Strate-

gia CCCEC este vina Guvernului, iar înființarea Comisiei este problema Parlamentului. Dar neexistența Comisiei nu împiedică trecerea în faza a II-a a planului. Majoritatea au fost îndeplinite. În faza a doua, Comisia Europeană își menține autoritatea de a face evaluări”, a spus Cristian Ghinea.

Directorul executiv al Asociației pentru Politica Externă, Victor Chirilă, a menționat că UE trebuie să ia decizia de trecere la cea de-a II-a fază a Planului de Acțiuni pentru că au fost făcute lucruri bune și mari progrese. „Aceste progrese cîntăresc mai mult decît lipsa unui consens asupra legii antidiscriminare. Nu cred că va fi bine pentru imaginea UE dacă va face din acest subiect o condiție insurmontabilă care va afecta imaginea ei în fața multor cetățeni pro-europeni dar nu sînt de acord cu legea. Cred că este nevoie de o poziție mai inteligentă”, a spus Victor Chirilă.

Potrivit experților, implementarea primei faze a Planului de Acțiuni a durat un an și jumătate.

Oleg Goriuc: Legislația fiscală din sectorul IT are nevoie de revizuire

În forma actuală, stimulentele fiscale pentru companiile IT, ce oferă gama completă de servicii pe piața din Moldova, nu este interesantă nici din punctul de vedere al esenței, nici din cel al practicii, consideră directorul Departamentului de consultanță al companiei „DAAC Sistem”, Oleg Goriuc. El și-a expus această opinie în cadrul mesei rotunde cu genericul „Tehnologiile informaționale și administrarea publică”. „Ne este frică să acceptăm aceste înlesniri. În primul rînd, deoarece condițiile de primire a acestora sînt extrem de dificile. Orice reproș din partea autorităților de control poate duce la anularea retroactivă a acestor stimulente, ceea ce înseamnă cheltuieli neprevăzute pentru companie”.

În rîndul al doilea, aceste stimulente sînt selective, de ele beneficiind aproximativ 800 de experți (din 20 000 de muncitori din domeniu), care fabrică produse pentru clienții externi. Pentru Republica Moldova, această

afacere trece neobservată și nu este utilă: aici nu sînt depuse profiturile acestor producători, nu sînt achitate impozitele, nu se transferă alocațiile în fondurile sociale și medicale.

„De fapt, reducerile fiscale existente duc la efectul invers pentru dezvoltarea afacerilor în domeniul IT din Moldova – la eliminarea angajaților companiilor care operează pe piață”.

Potrivit lui Oleg Goriuc, s-ar putea vorbi despre facilitățile fiscale pentru specialiștii din domeniul IT, dacă acestea s-ar baza, spre exemplu, pe numărul de brevete emise pe parcursul anului aplicării acestor practici – acesta este un semn și o caracteristică bună pentru dezvoltarea sectorului IT – sau pe numărul de brevete care au fost vîndute în străinătate, sau pe faptul ce produse sînt vîndute în străinătate sau au fost elaborate în acest timp.

Legislația fiscală în sectorul IT necesită o revizuire, afirmă Oleg Goriuc. „Acum aceasta nu este prietenoasă

față de industria IT și afaceri. Dacă e să ne uităm la experiența altor țări, cum ar fi Israel, apoi legislația fiscală „conlucrează” cu afacerile. Adică condițiile le permit companiilor să lucreze atît de flexibil, încît acestea sînt interesante nu numai pe plan intern, dar și extern. La noi însă se creează impresia că statul încearcă să închidă orice deschizătură, uși, ferestre și să nu permită businessului IT nici măcar să respire. Această practică nu poate duce la dezvoltare”.

Oleg Goriuc a dat un exemplu de dublă impunere în furnizarea de componente scumpe și blocuri. „În cazul cînd se defectează un aparat cu garanție, din costul căruia a fost deja plătit TVA-ul, acesta este trimis producătorilor pentru a fi înlocuit. Producătorii trimit unul nou și aparatul din nou este supus TVA-ului, deși, în principiu, taxa a fost deja achitată. Acest lucru este absurd, iar pe inspectorii fiscali nu-i interesează detaliile”.

Legislația fiscală privind

introducerea software-ului licențiat, de asemenea, este absurdă, consideră Oleg Goriuc. „Redevențele sînt achitate de compania importatoare de software. Deși aceste redevențe trebuie să le plătească utilizatorul final. Doar numai atunci cînd începi să utilizezi licența se impune necesitatea de plată. Iar mediatorul, adică compania de IT, care se ocupă cu implementarea produselor, nu-și poate asuma astfel de cheltuieli”.

Oleg Goriuc a mai adus exemplul de impozitare ilogică a echipamentului. „Dacă TVA se percepe la importul de echipament la comandă, pentru anumiți clienți acest lucru este normal. Aceasta e o practică la nivel mondial. Dar dacă echipamentul este importat în depozit și noi nu știm dacă îl vom vinde sau nu și, în cazul cînd nu se va putea vinde, oricum vom plăti TVA-ul, acest lucru nu este corect. Cu o astfel de abordare, în Republica Moldova nu va fi niciodată posibil importul, în cantități suficiente, a tehnologiilor moderne”.

Se anunță concurs pentru selectarea candidaților la postul de judecător la CEDO

Comisia pentru selectarea candidaților la postul de judecător la Curtea Europeană a Drepturilor Omului anunță organizarea concursului. Pentru postul de judecător la CEDO pot candida persoanele care corespund următoarelor cerințe:

a) se bucură de reputație morală și întrunesc condițiile profesionale cerute pentru exercitarea unor înalte funcții judiciare sau care sînt juriști ce au o competență recunoscută;

b) posedă cunoștințe în domeniul sistemului juridic național, în domeniul dreptului internațional public și au o experiență juridică ca practici-

an în domeniul drepturilor omului;

c) cunosc la nivel avansat una din limbile oficiale ale Consiliului Europei – engleza sau franceza și, de asemenea, posedă cel puțin o cunoaștere pasivă a celeilalte limbi, astfel încît să poată contribui eficient la activitatea Curții;

d) semnează, în fața Comisiei, declarația pe propria răspundere că nu vor exercita, pe durata mandatului, în cazul în care sînt aleși, o activitate incompatibilă cu independența și imparțialitatea sau disponibilitatea impusă de o activitate cu caracter permanent.

Persoanele care doresc să participe la concurs depun un dosar care va

conține: cererea de înscriere la selecție (completată într-o formă liberă); CV-ul (în limba română, franceză/engleză), potrivit modelului adoptat de Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei în Rezoluția 1646 (2009); copia de pe actul de identitate; copia de pe diploma de studii superioare complete în drept sau echivalentul acesteia; copia de pe carnetul de muncă; cazierul judiciar; certificatul medical de sănătate, inclusiv narcologic și psihiatric.

Dosarul se depune la sediul Ministerului Justiției (mun. Chișinău, str. 31 August 1989 nr. 82), pînă pe data de 15 iunie 2012, ora 17.00.

Au fost desemnați câștigătorii concursului din cadrul proiectului „Libertatea Noilor Idei”

Proiectul în domeniul libertății de exprimare, cu genericul „Libertatea Noilor Idei” (LNI) se apropie de final.

Recent, la Facultatea de drept din incinta Universității de Stat din Moldova a avut loc conferința de totalizare a concursului, preconizată a fi desfășurată în cadrul programului vizat.

La eveniment au fost prezenți Ilias Kalamaras, șeful Departamentului operațiuni; Gheorghe Avornic, decanul Facultății de drept a USM, președintele juriului; Mihai Guzun, decanul Facultății de jurnalism și științe ale comunicării a USM, membru al juriului; Svetlana Raspopova, profesor la Universitatea de Stat „Taras Șevcenko” din Tiraspol, membru al juriului; reprezentanți ai ONG-urilor de profil, precum și studenți.

Amintim că, în cadrul acestui proiect, au participat tineri de la Universitatea de Stat din Moldova (Facultatea de jurnalism și științe ale comunicării), și de la Universitatea de Stat „Taras Șevcenko”, din Tiraspol (Departamentul jurnalistic), precum și reprezentanți ai ONG-urilor și instituțiilor mass-media. Conform pre-

„Grație acestui proiect am avut posibilitatea de a face cunoștință cu conducerea Universității de Stat din Tiraspol, fapt ce va genera stabilirea a noi relații de colaborare între instituțiile de învățământ superior de pe cele două maluri ale Nistrului.

Totodată, vreau să remarc faptul că am avut foarte multe lucrări, cu adevărat bune, care au îngreuiat deliberările juri-

în această direcție. Bănuiesc, că la rândul lor, și profesorii europeni au aflat care este situația la noi pe acest segment.

Jurnalismul moldovenesc este bun, dar aceasta nu ne poate determina să ne oprim aici. Trebuie

Guzun în alocuțiunea sa.

Făcînd referire la calitatea articolelor scrise de concurenți, S. Raspopova a remarcat că toate lucrările sînt foarte interesante și corespund, întru totul, cerințelor concursului, astfel încît, citînd, oricine își poate face o viziune clară vizavi de situația privind

La rândul său, I. Kalamaras a remarcat că „unul din scopurile acestui proiect ține de promovarea libertății presei, mai ales în rîndul generației tinere, pentru a propaga aceste valori. De aici, s-a și pus accentul pe colaborarea cu universități, deoarece acestea sînt instituțiile care educă tinerii. Însă, obiectivul de bază al proiectului vizează îmbogățirea capacităților profesionale a celor care activează în domeniul mass-media și care vor transmite mesajele, promovate în cadrul proiectului, societății, căci acestea

pun accentul pe democrație, drepturile și libertățile fundamentale ale omului etc.”.

Așadar, tinerii, care au audiat toate cele 10 prelegeri, au avut șansa de a participa la concursul proiectului LNI, care a oferit 500 de euro pentru locul I, 400 de euro - locul II, și 200 de euro - locul III. Astfel, locul I i-a revenit unuia dintre reporterii publicației noastre, locul II i-a

Oleinikov de la Universitatea de Stat din Tiraspol. În același timp, câștigătorilor concursului li se oferă posibilitatea de a efectua un stagiu practic în cadrul redacției „Dreptul”.

După cum v-am informat în numerele anterioare ale publicației noastre, proiectul LNI a început în luna mai, anul trecut. A fost organizată o conferință de lansare a acestuia, la care au participat peste 40 de persoane (studenți, reprezentanți ai ONG-urilor de profil, instituțiilor mass-media etc.).

Activitatea principală a proiectului a fost organizarea celor 10 prelegeri în domeniul libertății presei și libertății de exprimare. Prelegerile au fost desfășurate în incinta USM, și la Universitatea de Stat din Tiraspol, în perioada septembrie-noiembrie 2011, și au fost susținute de experți din diverse regiuni ale Europei, precum: Franța, Bulgaria, România, Italia, Portugalia, Turcia, Grecia.

De asemenea, s-a ținut cont ca, lecțiile să nu vizeze doar aspectul teoretic al problemei abordate. Astfel, pentru predarea cursurilor respective, au fost aduși nu doar profesori din mediul academic, ci și experți

vederilor proiectului, toți participanții la prelegerile susținute de profesorii europeni în domeniul libertății presei și libertății de exprimare au fost invitați să participe la un concurs de lucrări care prevedea: punerea în aplicare a problemelor existente pe segmentul libertății presei și libertății de exprimare în Republica Moldova; analiza problemelor și a situației actuale din țară, la capitolul vizat; precum și propuneri de soluții adecvate, bazate pe exemple elocvente oferite în cadrul programului de prelegeri LNI.

Înainte de a anunța câștigătorii, membrii juriului au mulțumit tuturor partenerilor implicați în proiect, remarcînd importanța acțiunilor de acest gen.

lui. Ne-am străduit, însă, să dăm dovadă de obiectivitate maximă. Și credem că au câștigat cei mai buni dintre cei buni.

Ulterior, vom elabora o publicație ce va conține toate materialele participanților la concurs, pe care o vom pune la dispoziția publicului”, a menționat Gh. Avornic în discursul său.

În același context, M. Guzun a subliniat că proiectul dat a oferit oportunitatea de a face schimb de informații între audienții moldoveni și profesorii europeni, care au susținut prelegerile în domeniul libertății de exprimare. „Cred că studenții noștri și-au îmbogățit cunoștințele la capitolul libertatea presei, au aflat ce este nou în țările europene

să mergem mai departe să ne valorificăm cunoștințele prin intermediul acestor proiecte valoroase”, a specificat M.

libertatea mass-media și libertatea cuvîntului în Republica Moldova, inclusiv în regiunea transnistreană.

ințe ale comunicării a USM, Ionela Mamaliga. De locul III s-a învrednicit Serghei

revenit studentei de la Facultatea de jurnalism și ști-

care activează în domeniul mass-media, împărțînd audienților experiența lor reală, în special, ceea ce ține de domeniul drepturilor omului.

În cadrul prelegerilor au fost puse în discuție etica jurnalismului din state europene, aplicarea legii în domeniul ocrotirii și promovării drepturilor omului. La fel, a fost discutat și cadrul legal în domeniul libertății mass-media și libertății cuvîntului, bazîndu-se pe exemplul României și al Greciei.

„Dreptul” precizează că proiectul „Libertatea Noilor Idei” a fost finanțat de Uniunea Europeană, și implementat de Organizația de Drept Public European (EPLO), în cooperare cu Universitatea de Stat din Moldova, și Universitatea de Stat „Taras Șevcenko” din Tiraspol.

Cor. DREPTUL

De mici copii, în conflict cu legea. Cine e de vină?

Procurori, inspecții pentru minori, asistenți sociali și experți în domeniul drepturilor omului s-au adunat la o masă pentru a discuta despre situația copiilor aflați în conflict cu legea. S-a întâmplat în cadrul unei conferințe naționale privind mecanismul de dejudiciare a cauzelor penale cu implicarea minorilor.

Evenimentul, organizat recent, de Institutul de Reforme Penale, a reunit reprezentanți ai instituțiilor de drept din țară care lucrează cu copiii aflați în conflict cu legea și activiști în domeniul drepturilor omului și protecției drepturilor copilului. Conferința s-a desfășurat în cadrul finalizării proiectului-pilot „Promovarea mecanismului de dejudiciare pentru copii în sistemul de justiție” implementat de către IRP în Bălți, Căușeni și Ungheni, cu suportul UNICEF-Moldova.

Faptul că serviciile socio-educative adresate copiilor aflați în conflict cu legea sînt slab dezvoltate în Republica Moldova nu este o noutate, acest lucru făcînd problematică aplicarea practicilor alternative la procesul penal. Astfel, experții au făcut un schimb de păreri vizavi de situația actuală în dome-

niul respectiv. Mecanismul de dejudiciare are drept scop scoaterea copilului din sistemul de justiție penală și redirecționarea către serviciile psiho-socio-juridice din comunitate.

Potrivit legislației, mecanismul de dejudiciare este accesat, în mod obligatoriu, de către procurorul care conduce urmărirea penală în cauzele cu implicarea minorilor, atunci cînd legislația penală permite acest lucru. Mecanismul respectiv presupune următoarele:

- suspendarea condiționată a urmăririi penale cu obligarea minorului de a respecta normele impuse de lege (art.510-512 C. proc. pen.);
- liberarea de răspundere penală a minorului cu aplicarea ulterioară a măsurilor de constrîngere cu caracter educativ, așa cum prevede art.54, 104 C. pen. RM;
- încetarea urmăririi pe-

nale prin împăcarea părților sau medierea conflictului iscat, în limita prevederilor

Codului penal (art.109) și a Codului de procedură penală (art.276).

Potrivit procurorului raionului Căușeni, Ion Oborocean, locul copiilor nu este la Poliție, Procuratură sau în instanța de judecată, iar responsabilizarea lor pentru faptele comise este posibilă doar prin aplicarea unor practici non-juridice și nu prin detenția acestora.

În cadrul aceleiași conferințe au fost prezentate și

rezultatele proiectului-pilot al IRP privind promovarea mecanismului de dejudiciari-

funcționalității mecanismului de dejudiciare. Acestea prevăd următoarele:

1. intensificarea conlucrării echipelor multidisciplinare în lucrul cu copiii aflați în conflict cu legea;
  2. dezvoltarea unui sistem de servicii complexe, psiho-socio-juridice, destinate acestor copii;
  3. concretizarea, din punct de vedere normativ, a responsabilităților actorilor implicați în domeniul drepturilor copiilor aflați în sistemul de justiție penală;
  4. perfecționarea abilităților profesionale ale specialiștilor.
- Experții au atenționat că un factor major ce împiedică reeducarea copiilor aflați în conflict cu legea este și atitudinea părinților față de creșterea și educarea acestora. Ipoteza respectivă este confirmată și în cadrul unei cercetări recente efectuate de către IRP privind fenomenul delincvenței juvenile în R. Moldova, conform căreia, în majoritatea cazurilor, copii

cu comportament delinquent provin din familii social vulnerabile (48,1%) și familii unde părinții consumă alcool și droguri (36,5%).

„Acordarea serviciilor psiho-sociale familiilor social dezavantajate este o cale eficientă de prevenire a delincvenței juvenile. Pe de altă parte, în cazul în care copilul se află în pericol în propria familie, este oportună plasarea acestuia într-o familie substituită. La momentul actual, în Ungheni, patru copii cu comportament delinquent au fost deja preluați de către asistenți parentali profesioniști”, a menționat Tudor Rădeanu, șeful Direcției generale de asistență socială și protecția familiei din Ungheni.

Conform datelor statistice, prezentate de Mariana Gornea, șef-adjunct al Secției minori și protecția drepturilor omului, Procuratura Generală, în anul 2011 au fost pornite 1707 cauze penale în privința copiilor, dintre care 800 au fost expediate instanței de judecată, iar 905 cauze penale au fost încetate, majoritatea din ele – prin împăcarea părților.

Lilia DUMINICA

Ești informat – ai drepturi

Centrul Informațional Tighina – ONG din or. Căușeni, continuă implementarea proiectului „Protecția drepturilor persoanelor vulnerabile”. Vrem să menționăm că, pînă la moment, avem implementate un șir de acțiuni, care contribuie la realizarea scopului propus. Astfel, avem:

- semnate 27 de acorduri cu autoritățile publice locale din raionul Căușeni și alte 10 instituții (de stat, ONG-uri, biserică);
- difuzate comunicate de presă;
- distribuite materiale informaționale (buletinul informațional „Acces juridic”, pliantul „Drepturile omului sînt drepturile tale”, posterul „Ești informat – ai drepturi”);
- difuzată o emisiune tv în direct, la televiziunea locală, cu tema „Dreptul familiei”, la care participă avocatul proiectului, specialistul în problemele drepturilor copilului și preotul paroh;
- acordată asistență juridică pentru populația vulnerabilă din raion (în prezent sînt în lucru 57 de do-

sare înregistrate în instanța de judecată de nivelul I și II). Menționăm că la solicitarea primarului, am efectuat vizite în două localități, împreună cu avocatul din cadrul proiectului, asistentul social, polițistul de sector și primarul, la familiile vulnerabile, pentru a evalua situația la fața locului. Prin urmare, au fost cercetate problemele ce țin de lipsa actelor de identitate, fapt ce face imposibilă alocarea de pensii și asistență socială adecvată;

- desfășurate 13 întruniri ale avocatului implicat în proiect, cu persoane dezavantajate. Drept urmare, beneficiarii au primit consultații de calitate, care vizează atât măsuri pentru a rezolva situația, precum și trimiteri la acte juridice. În cadrul seminariilor au fost distribuite diverse materiale informative, pentru școli, ONG-uri, APL, oficiu poștal, agenți economici și participanți la seminarii. Metoda de lucru individual al avocatului cu beneficiarul garantează încredere și succes în rezolvarea chestiunilor.

Problema majoră cu care ne-am confruntat pe parcursul acestor acțiuni constă în faptul că, la începutul proiectului, oamenii nu înțelegeau și nu aveau încredere că pot obține o consultanță juridică gratuită, de calitate, cu atât mai mult, de a fi asistați în instanța de judecată. Așadar, în prima etapă a proiectului am avut o implicare mai pasivă a populației. Dar, după o amplă campanie de informare, tot mai multe persoane au început să ne contacteze și să ne solicite serviciile.

Trebuie de remarcat că la implementarea unui astfel de proiect, contează foarte mult profesionalismul echipei de lucru, pentru că grupul țintă este destul de mare ca segment, iar nivelul de implicare

și receptivitate a informației este diferit.

Sîntem conștienți de faptul că cel mai dificil lucru este de a schimba atitudinile oamenilor, valori care au fost consolidate pe

tența juridică a persoanelor vulnerabile și marginalizate din raionul Căușeni. În urma acțiunilor întreprinse, se atestă creșterea nivelului de sensibilizare a opiniei publice cu privire la protecția drepturilor

parcursul vieții. Utilizînd astfel de instrumente eficiente ca: distribuția de materiale informative, publicarea comunicatelor de presă, difuzarea emisiunilor televizate, acordarea asistenței în permanență, am contribuit, în mare măsură, la realizarea obiectivelor de promovare a drepturilor omului prin asis-

tomului în raionul Căușeni. Cert este faptul că, informarea juridică a populației este imperios necesară pentru a crea valori corecte și dezvolta cultura juridică. Doar astfel, oamenii vor iniția acțiuni de protecție a drepturilor lor.

Informarea și educarea legală joacă un rol important pentru a

sporî capacitatea cetățeanului de a se proteja de riscul de a-i fi prejudiciată sănătatea, securitatea, viața, sau afectate drepturile și interesele legitime.

Proiectul „Protecția drepturi-

lor persoanelor vulnerabile” este implementat de către Centrul Informațional Tighina cu suportul financiar din partea Programului MATRA al Ministerului Afacerilor Externe al Olandei

Tudor CÎȘLARU,
coordonator de proiect
web: www.cit.md

Veste bună pentru șoferi: Control mai rapid la punctele de trecere vamală

Procesul de contrapunere a datelor la punctele de trecere vamală va fi automatizat. O decizie în acest sens a fost luată în cadrul unei întrevederi recente dintre conducătorii autorităților vamale din Republica Moldova și România. Primul proiect-pilot demarează în vara acestui an, la punctul de trecere Sculeni-Sculeni, și presupune optimizarea controlului vamal, iar drept urmare, și reducerea duratei de staționare a mijloacelor de transport la frontieră.

Conducătorul Autorității Naționale a Vămile din România, Viorel Comaniță, a acceptat, în cadrul întrunirii cu directorul general al Serviciului Vamal din Moldova, Tudor Balițchi, inițiativa privind lansarea, începând cu luna iulie, a primului proiect-pilot privind schimbul de date vamale în format electronic.

Este de remarcat faptul că, schimbul de date cu privire la mărfurile și mijloacele de transport, care trec frontiera moldo-română în ambele direcții, se implementează din 2010, însă până în prezent, se efectuează pe suport de hirtie, cu utilizarea fișelor de însoțire.

Conform datelor statistice prezentate de Serviciul Vamal, acest mecanism de

contrapunere a datelor s-a dovedit a fi un instrument eficient în prevenirea fraudelor vamale și a tentativelor de declarare neautentică a mărfurilor. În mod special, datorită contrapunerii datelor, se asigură contracararea traficului ilicit de mărfuri și a cazurilor de falsificare a documentelor de însoțire a mărfii.

„Pe parcursul anului 2011, în perimetrul frontierei moldo-române s-a înregistrat o tendință de scădere considerabilă a traficului ilicit cu țigări, iar în luna martie 2012, ponderea contrabandei cu țigarete moldovenești a scăzut semnificativ în comparație cu alte țări”, a menționat Iurie Ceban, directorul Departamentului de aplicare a legii din cadrul Serviciului Vamal

al Republicii Moldova.

Potrivit directorului general al Serviciului Vamal, Tudor Balițchi, decizia de lansare a primului pro-

iect-pilot privind schimbul de date vamale în format electronic a fost precedată de mai multe runde de negocieri cu autoritatea vamală din România. „Aceasta reprezintă un pas important în dezvoltarea cooperării vamale, prin utilizarea celor mai moderne instrumente de contracarare a traficului

ilicit de mărfuri”, a subliniat Tudor Balițchi.

Odată cu automatizarea procesului de schimb de date și trecerea la formatul

port/export care nu vor trezi suspiciuni de fraudare.

Inițiativa de lansare a schimbului electronic de date la frontiera cu Uniunea Europeană a fost abordată de către Serviciul Vamal al Republicii Moldova în cadrul mai multor întruniri cu instituțiile europene. „În acest sens, proiectul-pilot, la punctul de trecere Sculeni-Sculeni, va fi supus monitorizării din partea instituțiilor europene și sperăm că va servi drept exemplu de bune practici de cooperare vamală la frontiera externă a UE”, a declarat Tudor Balițchi.

În cadrul aceleiași întruniri, conducătorii autorităților vamale din Moldova și România au semnat Protocolul privind prelungirea valabilității, până la finele anului curent, a Planului de cooperare, între Serviciul Vamal al Republicii Moldova și Autoritatea Națională a Vămile din România, în domeniul prevenirii și combaterii fraudelor vamale.

Lilia DUMINICA

Comisia Europeană oferă Moldovei 10 milioane de euro pentru reformarea justiției

Republica Moldova va primi de la UE încă 10 milioane de euro pentru reformarea justiției. Prim-ministrul Vlad Filat a semnat, recent, Acordul de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană privind Programul de suport al reformei sectorului justiției. La ceremonia de semnare a fost prezent și Dirk Schuebel, șeful Delegației Uniunii Europene în R. Moldova.

Acordul prevede, în afară de alocarea a 10 milioane de euro pentru Programul de suport pentru reforma sectorului justiției, și pregătirea sectorului pentru asimilarea asistenței bugetare ulterioare în valoare de 52,2 milioane de euro. În cadrul programului vor fi finanțate patru proiecte importante, pe o perioadă de trei ani. Astfel, banii vor fi repartizați după cum urmează:

- 2,8 milioane de euro pentru coordonarea reformei justiției și implementării Strategiei de reformare a justiției;

- 3 milioane de euro pentru sporirea eficienței, responsabilității și transparenței instanțelor judecătorești în Republica Moldova;

- 2 milioane de euro pentru asigurarea procesului prealabil judecătoreț;
- 2 milioane de euro pentru susținerea sistemului de executare, probațiune și reabilitare în Moldova.

Printre principalele instituții care vor beneficia de acordul semnat cu Comisia Europeană se numără în primul rând instanțele judecătorești de toate nivelele, precum și toate instituțiile juridice din cadrul sistemului de executare, probațiune și reabilitare.

În context, premierul Vlad Filat a exprimat grațitudine partenerilor

europeni și pentru Programul de suport bugetar pentru sectorul de sănătate, care are drept scop finanțarea reformei în domeniul sănătății, în special implementarea Politicii naționale de sănătate și a acțiunilor prevăzute în Strategia de dezvoltare a sistemului de sănătate în perioada 2008-2017. Valoarea totală a Programului de suport bugetar în sănătate este de 46,6 milioane de euro. În luna aprilie curent a fost debursată ultima tranșă, în valoare de 4 475 517 euro.

Șeful Guvernului s-a referit și la debursarea ultimei tranșe în cadrul Asistenței macrofinanciare, în valoare de 30 milioane de euro, care are drept obiectiv suportul pentru balanța de plăți și securizarea rezervelor de schimb valutar a Republicii Moldova, în scopul depășirii consecințelor crizei financiare. Potrivit prim-ministrului, această asistență reprezintă și un sprijin complementar la sursele alocate de instituțiile financiare internaționale și donatori bilaterali pentru asistență la implementarea Programului de stabilizare și relansare economică a Republicii Moldova pentru anii 2009-2011. Bugetul total debursat în acest sens în perioada 2010-2012 este de 90 milioane de euro.

Lilia DUMINICA

Într-o lună și jumătate, patru copii și-au pus capăt zilelor

Recent, societatea a fost marcată de un nou caz de suicid printre copii. O fată de 16 ani din raionul Ialoveni a decis să-și pună capăt zilelor, lăsând în urmă o familie îndurerată și o întreagă comunitate nedumerită – de ce a făcut-o? La fel se întrebă majoritatea dintre noi, în condițiile în care numai de la sfârșitul lunii martie și până în prezent au fost înregistrate 4 astfel de cazuri și o tentativă de sinucidere. Psihologii bat alarma și spun că generația tânără, marcată în mare parte de plecările masive ale părinților peste hotare, are urgent nevoie de asistență și consolare.

Mamele, revenite acasă, își plâng copiii. Bunicii, măcinați de ani și căliți de nevoi, își plâng nepoții. În cazul adolescenței de 16 ani din raionul Ialoveni, care s-a sinucis zilele trecute, Procuratura a pornit o cauză penală pe faptul determinării la sinucidere a unui minor. Polițiștii investighează în continuare și tragediile din raioanele Telenești și Rezina, în care două fete de numai 12 și, respectiv, 13 ani, au decis să-și lase rudele îndurerate, iar ele să meargă la cele veșnice.

O realitate prea dură pentru o țară în care rata nașterilor este în descreștere, iar numărul minorilor și adolescenților care decid să-și curme zilele se majorează de la un an la altul. Motivele lor sînt diverse. Așa s-a întâmplat că în practică toate cazurile de suicid, înregistrate oficial în ultima lună și jumătate, copiii își aveau părinții plecați în străinătate. Niciunul dintre minori sau adolescenți nu le-a lăsat măcar o explicație – de ce a recurs la un astfel de gest și de ce a ales să-și pună capăt zilelor prin cele mai dure metode, pre-

ferînd doar să le declare că i-au iubit.

Psihologii bat alarma – tîmbara generație crește cu sechele emoționale, pentru că în mare parte copiii se auto-educă, uneori nu i-au cele mai bune direcții, nu au atenția cuvenită și nici nu dispun de servicii psihologice. Aceștia nu știu că pot merge la un psiholog pentru ași rezolva anumite probleme sufletești, iar avînd acces nelimitat la Internet, găsesc o sumedie de resurse în care sînt descrise mai des modalitățile de sinucidere și mai rar informații de suport pentru ei atunci cînd se află în dificultate.

La fel de importanți în depășirea unor probleme în rîndul copiilor sînt psihologii școlari. Îi avem doar în instituțiile unde este un număr mai mare de 360 de copii. Pornind de la stringența situației, Ministerul Educației intenționează să instituie serviciul psihopedagogic în fiecare direcție raională de învățămînt. Cert este, spun specialiștii, că cea mai eficientă cale de a preveni cazurile de suicid printre copii rămîne a fi, totuși, implicarea întregii comunități – de la vecin, rudă, prieten, pînă la polițist, preot sau primar de localitate. Și mass-media își are rolul său în reflectarea și prevenirea unor astfel de cazuri.

Totodată, Agenția Națională pentru Reglementări în Comunicații a anunțat că vor fi lansate servicii telefonice sociale, care să vină în sprijinul persoanelor aflate în dificultate psihologică. Astfel, oamenii care au nevoie de sprijin emoțional sau se gîndesc la suicid vor avea parte de consilierea psihologilor la linia telefonică: 11-61-23. Acest număr va fi valabil în cîteva luni, iar apelul va fi gratuit.

„Un singur drum – o singură viață” – campanie pentru a spori securitatea elevilor care circulă cu bicicleta

Nicu Pădureț, specialist coordonator la Direcția tineret și sport a municipiului Chișinău, a anunțat într-o conferință, că pînă la sfîrșitul acestui an de învățămînt, în toate liceele din Capitală, Poliția rutieră, va desfășura lecții speciale pentru elevi. Seminarele vor fi dedicate securității în trafic pentru cei care vor circula cu bicicleta pe drumurile publice.

„Proiectul respectiv este binevenit, cu două săptămîni înainte de sezonul estival. Știm bine că, copiii în vacanță sînt mai distrați, sînt mai de sine stătător, dar cu ajutorul Secției poliție rutieră, cred că îi vom instrui și îi vom disciplina în scopul bine - i prezentării în stradă și educării corecte”, a subliniat N. Pădureț.

La rîndul său, Ion Vorniceanu, șef adjunct al Poliției rutiere din municipiul Chișinău, a declarat că pe tot parcursul verii, colaboratorii Poliției rutiere vor desfășura pe străzile Capitalei acțiuni de informare a conducătorilor auto, dar și a cicliștilor pentru a preveni accidentele rutiere. Potrivit lui Ion Vorniceanu, anume în această perioadă au loc cele mai multe accidente cu implicarea cicliștilor minori, care nu cunosc regulile de circulație.

„Ceea ce ne-a determinat să fim parteneri ai acestei campanii a fost numărul sporit al accidentelor rutiere cu implicarea bicicliștilor. În perioada anului 2011, pe teritoriul municipiului Chișinău, au avut loc 46 de accidente rutiere. Din vîna bicicliștilor au fost săvîrșite 15 accidente rutiere. În urma acestor accidente au avut de suferit 16 copii. Aceste date nu pot să ne lase indiferenți. Bicicliștii sînt considerați cei mai vulnerabili participanți la traficul rutier”, a menționat I. Vorniceanu.

Daniil Balaban, directorul unei companii de băuturi răcoritoare, partenerul principal al campaniei a spus că în lunile iunie și iulie, mai mulți cicliști voluntari vor organiza pe străzile Capitalei patrula „VelaHora”, în cadrul căreia îi vor îndemna pe cei cu biciclete să poarte cască și să respecte regulile de circulație.

„Sînt mai multe metode prin care putem să-i motivăm pe copiii bicicliști să fie mai atenți la drum, pentru a evita tragicele accidente rutiere. Este un tip de sport bun, pentru un mod sănătos de viață, dar implică și riscuri. De aceea, am decis să demarăm această campanie, pentru a-i informa pe bicicliști, care în cea mai mare parte sînt elevi, să fie mai atenți la drum și să se echipeze corespunzător”, a remarcat D. Balaban.

Pe data de 22 septembrie, în municipiul Chișinău se va desfășura cea de-a patra ediție a cursei de ciclism „Velo-Hora”, unde, vor fi admiși la cursă doar cei care au atins vîrsta de 14 ani și care vor fi echipați adecvat.

La ediția de anul trecut, un copil de 12 ani a murit lovit de o mașină în timp ce se întorcea de la cursă.

● La solicitarea cititorilor

Înlesniri și compensații pentru persoanele care s-au îmbolnăvit și au suferit de boală actinică și pentru invalizi de la Cernobîl

Conform prevederilor Legii nr.909 din 30.01.92 privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl, persoanele care s-au îmbolnăvit și au suferit de boală actinică și pentru invalizi au dreptul de:

1) a procura gratis medicamente (la prezentarea rețetelor date de medici);
2) a li se confecționa și repara gratuit proteze pentru

policlinicilor la care au fost repartizate și în cazul ieșirii la pensie sau schimbării locului de lucru;

7) a primi indemnizație pentru incapacitatea temporară de muncă în mărime de 100 procente din salariu, indiferent de vechimea neîntreruptă de muncă;

8) a primi, în cazul invalizilor care lucrează, indemnizație pentru incapacitate de muncă temporară pînă la 4

locativ sau care au beneficiat anterior de credite preferențiale în acest scop. Beneficiarii sînt persoanele care, la situația din 1 ianuarie 2010, dețin scrisori de garanție pentru obținerea creditelor preferențiale, eliberate de autoritățile administrației publice locale, dar care nu au obținut creditele nominalizate. Modul de acordare și mărimea indemnizațiilor se stabilesc de Guvern;

11) a fi asigurate, conform normelor, cu produse alimentare și cu suplimente alimentare, ce contribuie la eliminarea din organism a radionuclizilor, fiind repartizate la magazinele respective, sau de a beneficia de o compensație bănească lunară în condițiile stabilite de Guvern. Compensația se indexează anual, la 1 aprilie, prin hotărîre de Guvern, reieșind din creșterea anuală a indicelui prețurilor de consum pentru anul precedent;

12) a beneficia de concediu anual în perioada ce le convine precum și a primi un concediu adăugător de 14 zile calendaristice cu păstrarea salariului;

13) a beneficia de înlesniri fiscale în conformitate cu legislația în vigoare;

14) a beneficia peste rînd de instalarea telefonului;

15) a avea prioritate la:
- înscriere în cooperativele de construcție a locuințelor, de construcție a garajelor; în întovărășirile pomicole; primire a locurilor de parcare a autoturismelor;

- procurare a mărfurilor industriale de primă necesitate, precum și a automobilelor, motocicletelor, bărcilor cu motor;

- deservire în întreprinderile de deservire socială, de alimentație publică, de întreținere tehnică și reparare a mijloacelor de transport, în instituțiile gospodăriei comunale, în organizațiile de telecomunicații și transport interurban;

16) a fi asigurate peste rînd cu locuri pentru copii în

instituții preșcolare, iar avînd indicații medicale, cu locuri în instituții specializate pentru copii, de tip curativ și sanatorial, și în alte instituții de întremare, indiferent de apartenența lor departamentală;

17) a primi în mod prioritar terenuri pentru construcție individuală dacă s-a recunoscut această necesitate;

18) a fi asigurate prioritar cu locuri în Centrul republican de reabilitare medico-socială și în case internat pentru bătrîni și invalizi;

19) a beneficia, din contul bugetului de stat, de stingerea dobînzii aferente creditului bancar acordat pentru organizarea gospodăriei țărănești (de fermier). Mărimea creditului bancar a cărui dobîndă se stinge din contul bugetului de stat se stabilește de Guvern.

Biletele la instituțiile balneosanatoriale se eliberează în baza certificatului medical și a cererii depuse de către beneficiar pînă la data de 31 decembrie a anului respectiv. În cazul prezentării documentelor menționate, după expirarea termenului fixat, eliberarea biletelor sau plata compensației bănești pentru anul expirat nu se efectuează.

Înlesnirile menționate la punctele 10, 15-18 se extind și asupra membrilor familiilor celor care și-au pierdut viața în urma avariei de la C.A.E. Cernobîl, ale celor care au decedat în urma bolii actinice, ale invalizilor decedați.

Calitatea de membru al familiei, în sensul Legii privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl, o au soții (soțiile) care nu s-au recăsătorit și copiii pînă la atingerea vârstei de 18 ani, iar în cazul în care aceștia își continuă studiile în instituții de învățămînt la cursurile de zi - pînă la absolvirea instituției respective, însă cel mult pînă la atingerea vârstei de 23 de ani.

dinți (cu excepția protezelor din metale prețioase);

3) a fi servite prioritar în instituțiile curativo-profilactice și farmacii;

4) a fi asigurate anual, peste rînd, cu bilete gratuite (în cazul indicațiilor medicale) la instituțiile balneo-sanatoriale, aflate pe teritoriul republicii, precum și la sanatoriile amplasate pe teritoriul Ucrainei: „Moldova” (Odesa), „Moldova” (Truscavet), „Sănătatea”, „Serghei Lazo” și „Zolotaia niva” (Sergheevca), iar în cazul în care nu există posibilitatea acordării de bilete, de a primi o compensație bănească în mărimea costului mediu al biletului;

5) a fi supuse unui examen medical anual și a fi dispensarizate cu concursul specialiștilor necesari;

6) a beneficia de serviciile

luni la rînd sau pînă la 5 luni în anul calendaristic;

9) a primi pînă la 4 luni la rînd diferența de salariu în cazul trecerii, la recomandarea medicului, la un loc de lucru cu nivel de salarizare mai jos decît cel anterior. Această diferență se plătește de către întreprinderi, instituții și organizații, pînă la restabilirea capacității de muncă sau pînă la stabilirea invalidității;

10) a beneficia, din contul bugetului de stat, de indemnizații pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, pentru procurarea spațiului locativ sau pentru compensarea cheltuielilor de construcție a unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, efectuate după aflarea la C.A.E. Cernobîl, cu excepția persoanelor care au fost asigurate cu spațiu

Citații în judecată

Curtea de Apel Chișinău solicită prezentarea: Fundația Viitorul Moldovei, cu sediul în mun. Chișinău, str. A. Șciusev nr. 106, pentru data de 7 iunie 2012, ora 12.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, mun. Chișinău) în calitate de reclamant în cauza civilă nr. 2c-38/11, în ordine economică, la acțiunea Ministerului Culturii al R. Moldova împotriva Fundației Viitorul Moldovei, Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală, OCT Chișinău, privind declararea nulității contractului.

Judecător **V. Pruteanu**

Curtea de Apel Chișinău solicită prezentarea cet. Gratii Cristina, cu domiciliul în mun. Chișinău, Șos. Hîncești nr. 20, apt. 36, pentru data de 12 septembrie 2012, ora 11.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, mun. Chișinău) în calitate de apelant în cauza civilă nr. 2a-5218/11, la cererea SAR „Donaris Grup” SA privind restituirea despăgubirii de asigurare.

Judecător **V. Pruteanu**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Pascali Sergiu, cu ultimul domiciliu: mun. Chișinău, Șos. Hîncești nr. 62, „A”, apt. 41, pentru data de 4 iunie 2012, ora 8.40, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Pascali Mariana privind desfacerea căsătoriei și încasarea pensiei alimentare.

Judecător **Djeta Chistol**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SC „Tan-Mob” SRL, cu ultimul sediu: mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri nr. 1, of. 812, pentru data de 8 iunie 2012, ora 8.40, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de „Mezon” SA privind încasarea datoriei.

Judecător **Djeta Chistol**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Gîrbu Ioan, cu ultimul domiciliu: mun. Chișinău, str. Ismail nr. 27, apt. 7, pentru data de 11 iunie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea „Fundația Filantropică Internațională” către: Gîrbu Ioan, Agenția de Privatizare, Consiliul Municipal Chișinău, ÎS „Cadastru” OTC Chișinău privind recunoașterea nulă a contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată din 05.09.2002 asupra apartamentului nr. 7, situat pe str. Ismail nr. 27.

Judecător **Djeta Chistol**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SC „Bitania” SRL, pentru data de 12 iunie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea SC „Media Magnat Grup” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător **Liubovi Brînză**

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări
răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ

? **Vreau să știu ce informații am dreptul să obțin de la o autoritate publică? Care din informații nu se atribuie la secret de stat? Or, recent, m-am confruntat cu o asemenea situație.**

Victoria Burcă,
mun. Chișinău

Conform articolului 8 din Legea cu privire la secretul de stat, nu se atribuie la secret de stat și nu pot fi secretizate informațiile privind:

a) faptele de încălcare a drepturilor și libertăților omului și ale cetățeanului;

b) starea mediului înconjurător, calitatea produselor alimentare și a obiectelor de uz casnic;

c) accidentele, catastrofele, fenomenele naturale periculoase și alte evenimente extraordinare care periclitează securitatea cetățenilor;

d) starea sănătății populației, nivelul ei de trai, inclusiv alimentația, îmbrăcămintea, deservirea medicală și asigurarea socială, indicatorii sociodemografici;

e) starea sănătății persoanelor care ocupă funcții de demnitate publică;

f) faptele de încălcare a legii de către autoritățile publice și persoanele cu funcții de răspundere din cadrul acestora;

g) starea reală de lucruri în domeniul învățămîntului, culturii, comerțului, agriculturii și al ordinii de drept.

Nu se atribuie la secret de stat și nu pot fi secretizate și alte informații conform legislației naționale și tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Se interzice secretizarea informațiilor în cazul în care aceasta ar putea limita accesul la informațiile de interes public, s-ar putea răsfrînge negativ asupra realizării programelor de stat și de ramură ale dezvoltării social-economice și culturale sau ar putea reține concurența dintre agenții economici.

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Prodan Natalia, pentru data de 13 iunie 2012, ora 11.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 37) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Vinogradov Alexandr împotriva SIA „Moldasig” SA, Prodan Natalia.

Judecător **Ion Țurcan**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Ganea Liubomir, pentru data de 18 iunie 2012, ora 12.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 38) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea lui Bepalco Teodor către CA „Moldova Astrovaz” privind recuperarea prejudiciului.

Judecător **E. Palanciuc**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Valmez Lux”, pentru data de 20 iunie 2012, ora 8.40, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 46) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea SRL „Irida” privind încasarea sumei.

Judecător **V. Efros**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Arseni Vladimir, Petrescu Lilia și Petrescu Vladimir, pentru data de 21 iunie 2012, ora 12.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 59) în calitate de pîrîți în cauza civilă la acțiunea: Guțu Adrian, Guțu Raisa, Guțu Artur, Guțu Dmitrii, Guțu Elizaveta privind partajarea bunului comun.

Judecător **Ștefan Niță**

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Sturza Serafima, pentru data de 29 mai 2012, ora 12.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 505) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile nr. 2-48/2012, la acțiunea: Dogaru Constantin, Sturza Mihail privind încasarea datoriei.

Judecător **Galina Moscalciuc**

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Global Expres”, pentru data de 4 iunie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 505) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile nr. 2E-621/2012, la acțiunea SRL „Aquatrade” privind încasarea datoriei.

Judecător **Galina Moscalciuc**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Mihailov Serghei, născut pe 16.04.1987, pentru data de 23 mai 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 29) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Bepalco Teodor privind încasarea datoriei.

Judecător **Serghei Papuha**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Stanciu Vasile, pentru data de 11 iunie 2012, ora 16.15, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 3) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea cet. Codrean Ana către Florea Mihail privind anularea contractului.

Judecător **Ig. Vornicescu**

Citații în judecată

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Ciobanu Victor, pentru data de 4 iulie 2012, ora 13.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 15) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea cet. Vlas Veaceslav privind încasarea prejudiciului.

Judecător V. Micu

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Decebal Impex”, adresa: str. Ismail nr. 100/2, of. 44, pentru data de 10 iulie 2012, ora 13.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 33) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-314/11, la acțiunea lui Robu Vitalie privind încasarea salariului.

Judecător Gh. V. Bîrnaz

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului „Tatiana Sereda” II, pentru data de 16 iulie 2012, ora 15.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 9) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea „Hedrix Bail” SRL privind încasarea sumei.

Judecător Stella Bleșceaga

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Bocancea Raisa, pentru data de 17 iulie 2012, ora 14.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 9) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de CCL 299 către Bocancea Raisa, intervenient accesoriu SA „Termocom” privind încasarea datoriei.

Judecător Iurie Potînga

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ciolan Liliana, pentru data de 19 iulie 2012, ora 13.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 9) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ Comunală Stăuceni” către Ciolan Liliana, intervenient accesoriu SA „Termocom” privind încasarea datoriei.

Judecător Iurie Potînga

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Gîscă Tatiana, pentru data de 19 iulie 2012, ora 13.45, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 9) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ Comunală Stăuceni” către Gîscă Tatiana, intervenient accesoriu SA „Termocom” privind încasarea datoriei.

Judecător Iurie Potînga

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Muhin Valeri, pentru data de 12 septembrie 2012, ora 13.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 19) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea SAR „Donaris Group” SA către CA „Grawe Carat Asigurări” SA și Muhin Valeri privind încasarea prejudiciului.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Cornelia Vârlan

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Buza Iurie, adresa: str-la Studenților nr. 2/3, apt. 29, pentru data de 25 septembrie 2012, ora 13.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 33) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-2518/11, la acțiunea cet. Buza Tatiana privind desfășurarea căsătoriei.

Judecător Gh. V. Bîrnaz

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet-lor: Zubcu Elena și Levința Aliona, pentru data de 4 iunie 2012, ora 12.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 13) în calitate de pîrîți, unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de ICS „Express Leasing” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător R. Țurcanu

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Svîrmei (Botnari) Ludmila, pentru data de 6 iunie 2012, ora 8.45, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea lui Svîrmei Anatolie privind desfășurarea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Viorica Mihaila

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului „Tomșa Prim” SRL, cu ultimul sediu cunoscut: str. Nicolae Țitulescu nr. 22, apt. (of.) 50, mun. Chișinău, pentru data de 6 iunie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 6) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea FPC „Drancor” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător Svetlana Garștea-Bria

Judecătoria Botanică mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „COB-SN”, pentru data de 6 iunie 2012, ora 16.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 25) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea ÎS „CRP Brînzenei Noi” privind încasarea datoriei.

Judecător S.Teleucă

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SC „Bochardi-V.A.” SRL, pentru data de 7 iunie 2012, ora 11.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1, „A”) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de ÎM „MOLDCCELL” SA privind încasarea datoriei.

Judecător Nicolae Șova

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Șestovschi Victor, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, bdul Dacia nr. 47, apt. 7, pentru data de 8 iunie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 6) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea SRL „Aquatrade” privind încasarea datoriei.

Judecător Svetlana Garștea-Bria

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet-lor: Donscaia Corina, Donscaia Ilona, Vatamaniuc Artiomi, Vatamaniuc Angela, pentru data de 11 iunie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1) în calitate de pîrîți în cauza civilă la acțiunea cet. Donscaia V. privind constatarea faptului.

Judecător Serghei Dimitriu

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Zagaican Petru, pentru data de 11 iunie 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 27) în calitate de reclamat, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Zagaican V. privind desfășurarea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei alimentare.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ion Druță

Judecătoria Botanică mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului „Eco-Impex” SRL, pentru data de 14 iunie 2012, ora 15.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 25) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea ÎM „Moldcell” SA privind încasarea datoriei.

Judecător S.Teleucă

Judecătoria Botanică mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Țugulea Igor, pentru data de 18 iunie 2012, ora 11.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 17) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea BC „Moldova-Agroindbank” SA privind exercitarea dreptului de ipotecă.

Judecător Maria Țurcan

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Andolir”, pentru data de 18 iunie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea SRL „Euromol Translogistic” privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Viorica Mihaila

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Popșa Victor, pentru data de 22 iunie 2012, ora 12.10, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea cet. Popșa L. privind desfășurarea căsătoriei.

Judecător Serghei Dimitriu

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Scutaru Vasile și Scutaru Rodica, pentru data de 31 mai 2012, ora 8.45, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 307.) în calitate de pîrîți în cauza civilă intentată de CCL-182 privind încasarea datoriei.

Judecător Ina Dutca

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Andriuca Aurelia și Codîmschi Diana, pentru data de 5 iunie 2012, ora 14.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 311.) în calitate de pîrîți în cauza civilă la cererea lui Codîmschi Grigorii privind constatarea faptului acceptării succesiunii.

Judecător Vladislav Clima

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Top Magazine”, IDNO – 100660047538, pentru data de 11 iunie 2012, ora 14.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 302) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Aquatrade” C.C privind încasarea datoriei.

Judecător Alexandru Spoială

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Tudorean Olga, născută pe 27.09.1968, domiciliată în mun. Chișinău, str. Voluntarilor nr. 10, apt. 156, pentru data de 19 iunie 2012, ora 8.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 309.) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de ICS „Express Leasing” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător Ion Bulhac

Judecătoria Hîncești, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Slamion Grup”, adresa juridică: or. Drochia, str. Gudanov nr. 51, pentru data de 31 mai 2012, ora 13.00, la ședința de judecată (Hîncești, str. Chișinăului nr. 7, bir. 4) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2e-29/2012 intentată de SC „Crist Valg” SRL privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Victoria Sîrbu

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Bideac Grigore, cu domiciliul: satul Schimeni, Soroca, pentru data de 5 iunie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (Soroca, str. Independenței nr. 62, bir. 6) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de ICS „Express Leasing” SRL către: Juravschii Andrei, Bideac Grigore și Rudas Vladimir privind încasarea datoriei.

Judecător Gh. Liulca

ANUNȚ

În temeiul art.82 alin.(1) lit.e) din Legea cu privire la Procuratură și al Regulamentului privind modul de promovare în serviciu a procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor a anunțat la ședința din 15.05.2012 concurs

a) pentru ocuparea funcțiilor vacante de:

- procuror în Procuratura r-lui Briceni - 1 funcție;
- procuror în Procuratura r-lui Cahul - 2 funcții;
- procuror în Procuratura r-lui Cimișlia - 1 funcție;
- procuror în Procuratura UTA Găgăuzia - 1 funcție;
- procuror în Procuratura r-lui Dăbășari - 1 funcție;
- procuror în Procuratura r-lui Edineț - 1 funcție;
- procuror în Procuratura r-lui Leova - 1 funcție;
- procuror în Procuratura r-lui Nisporeni - 1 funcție;
- procuror în Procuratura r-lui Rezina - 1 funcție;
- procuror în Procuratura r-lui Ștefan-Vodă - 1 funcție;
- procuror în Procuratura r-lui Sîngerei - 1 funcție;
- procuror în Procuratura r-lui Taraclia - 4 funcții;

b) pentru candidații care întrunesc condițiile art.36 alin.(3) din Legea cu privire la Procuratură se anunță concurs pentru ocuparea funcțiilor vacante de:

- procuror al r-lui Orhei,
- procuror al r-lui Leova,
- procuror al r-lui Rîșcani,
- adjunct al procurorului UTA Găgăuzia.

Termen de aplicare - 16.06.2012.

Cererile de participare la concurs se depun la secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor (mun. Chișinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni, nr.26).

Secretariatul

Consiliului Superior al Procurorilor
tel: 22-80-64

Judecătoria Briceni solicită prezentarea cet-lor: Babii Dmitrii, Babii Violeta, Babii Nicolae, Babii Alexandru, Babii Dumitrița, cet. din satul Hlina, Briceni, pentru data de 4 iunie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (Briceni, str. Independenței nr. 5, bir. 3) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea BC „Moldova-Agroindbank” SA privind executarea dreptului de ipotecă.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător N. Chirtoagă

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită REPETAT prezentarea reprezentantului GȚ „Rogote Gheorghe Dumitru”, cu adresa juridică: satul Biești, Orhei, pentru data de 4 iunie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de FPC „BIOPROTECT” SRL privind încasarea datoriei în sumă de 1 368,94 dolari SUA.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător V. Negruța

Judecătoria Dondușeni, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Concescu Aurel, pentru data de 7 iunie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (Dondușeni, str. 31 August 1989, nr. 19, bir. 11) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Concescu Rodica privind desfășurarea căsătoriei și încasarea pensiei alimentare.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Oxana Banari

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Gornea Eduard Anatolie, pentru data de 26 iunie 2012, ora 14.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 9) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea: Asociația Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Aotovehicule” privind încasarea sumei în regres.

Judecător V. Stratan

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Catanu Dorina, pentru data de 25 iunie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 9) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea IMGFL - 6 privind încasarea datoriei.

Judecător V. Stratan

ANUNȚ

Executorul judecătoresc Anatolie Bănărescu, anunță pentru data de 6 iunie 2012, ora 10.00, licitație publică de vânzare a următorului bun imobil sechestrat, care este format din:

- încăpere locativă cu suprafața de 54,9 metri pătrați, nr. cadastral – 0100105.209.01.005, amplasat pe adresa: mun. Chișinău, str. N. Zelinski nr. 37, apt. 5, ce aparține cu drept de proprietate lui Grecu Valeriu Ștefan, c/p – 0992702426447.

Prețul de stat – 494 285,60 lei (patru sute nouăzeci și patru mii două sute optzeci și cinci lei, 60 bani).

Doritorii de a participa la licitație, pînă la 5 iunie 2012, vor depune cererea de participare cu indicarea prețului propus pentru lotul scos la licitație și dovadă de achitare a acontului în mărime de 5% din prețul inițial al bunului scos la licitație, la biroul executorului judecătoresc Anatolie Bănărescu.

Acontul și taxa de participare la licitație în mărime de 60 lei, se va depune la contul executorului judecătoresc Anatolie Bănărescu, nr. – 2224311909, c/f – 43242017, în BC „Victoriabank” SA, filiala Nr. 11, Chișinău VICBMD2X883.

Pentru informații suplimentare, vă adresăm către executorul judecătoresc Anatolie Bănărescu: mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 336, tel. 54-70-41, tel. mob. 069130707.

Executor judecătoresc Anatolie Bănărescu

Aniversări

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Eugenia Cojocari**, doctor habilitat în drept, profesor universitar, Facultatea de drept, USM; **Ludmila Popov**, judecător, CA Chișinău; **Rodica Costru**, judecător, Nisporeni; **Nelea Budăi**, judecător, CA, Chișinău; **Svetlana Bucur**, judecător, Florești; **Veronica Cupcea**, președintele Judecătoriei Orhei; **Eugen Sanduța**, președintele Judecătoriei Criuleni; **Nicolae Clima**, judecător, CSJ; **Denis Băbălău**, judecător, Ocnița; **Dumitru Visternicean**, membru, CSM, judecător, CSJ; **Ștefan Nița**, judecător, Centru; **Igor Chiriac**, procuror, Călărași; **Eduard Bulat**, procuror, șef secție, Procuratura Generală.

Mult stimați omagiați, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile, astfel încât doar Dreptatea și Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveți parte, de acum încolo, doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La mulți ani!

**membrii Consiliului
de administrație al Uniunii Juriștilor,
Echipei Dreptul și Revista Națională
de Drept**

Echipei redacției Vă adresează un Apel de unire și sprijin. Vă sintem recunoscători că sunteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămâne alături de Dvs.

Restaurantul în care poți mânca direct din mașină

Să iei masa într-un autoturism nu pare o idee inspirată, dar un restaurant din Taipei (Taiwan) a avut o inițiativă îndrăznească în acest sens, iar acum se bucură de o afinență impresionantă de clienți.

Incinta localului este decorată cu părți de mașini, motoare, plăcuțe de înmatriculare. Unele mese chiar sînt amplasate în autovehicule reamenajate sau întregi.

Cei care trec pragul restaurantului se bucură de un meniu occidental, nelipsind, totuși, și delicatesele locale. Ei sînt seduși mai ales de atmosfera romantică a anilor '60, dar și de mașinile legendare, care se regăsesc în interior: Mini Austin, Volkswagen Beetle, Cadillac Series 6200 Coupe fabricat în 1963 sau un Chevrolet Bel Air din 1955.

5 gustări de seară care nu te îngrașă

Atunci cînd urmezi o cură de slăbire este foarte posibil ca senzația de foame și poftele culinare să fie mai intense seara tîrziu. Află de la celebrul Dr. Oz care sînt gustările pe care le poți lua seara tîrziu și pe care trebuie să le eviți.

Gustările de seară sînt o adevărată provocare pentru fiecare dintre noi. După masa de seară, pînă la momentul în care mergi la somn, este un interval de timp în care poți să fii mereu tentată spre a consuma ceva în plus. Poate să guști puțină ciocolată sau poate o pungă de chipsuri sînt cele care îți fac cu ochiul, însă știi cu siguranță că aceste gustări ar fi de preferat să le eviți, mai ales seara tîrziu, dacă ți-ai propus să urmezi o cură de slăbire și să scapi de kilogramele nedorite.

În unele seri poți să rezisti tentațiilor culinare, însă mai sînt perioade cînd ești mai vulnerabilă și îți este foarte greu să nu mai mănînci nimic după masa de seară. Tocmai pentru acele perioade vine Dr. Oz cu niște recomandări de gustări pe care le poți consuma în siguranță seara tîrziu, deoarece nu te îngrașă. Ține cont doar de faptul că trebuie să le consumi cu două ore înainte de somn.

De asemenea, tot de la specialist vei afla ce gustări sînt interzise seara tîrziu, deoarece pot să distrugă tot efortul pe care l-ai depus pe perioada zilei pentru a accelera procesul de slăbire. Astfel, dacă faci alegerile corecte, poți să urmezi o cură de slăbire eficientă, dar și să iei cîte

o gustare seara tîrziu, dacă ți se face foame sau poftă.

Gustări de seară recomandate de Dr. Oz

1. O jumătate de cană cu iaurt grecesc amestecat cu o jumătate de banană și cîteva afine.

2. Un măr feliat cu 2 linguri de unt de arahide sau migdale, preparat în casă.

3. O banană cu două linguri de unt de arahide făcut în casă.

4. Felii de morcov și castravete cu hummus (pastă de năut).

5. Terci de ovăz cu lapte vegetal.

Gustări de seară interzise de Dr. Oz

1. Cerealele de dimineață. Multe dintre combinațiile de cereale din comerț (cu ciocolată, miere, fructe etc.) au o cantitate exagerată de zahăr care generează creșterea glicemiei și te energizează, lu-

cru care poate să-ți perturbe calitatea somnului.

2. Alimentele picante. Nu sînt recomandate seara tîrziu, deoarece stimulează simțurile, împiedicîndu-te să adormi repede.

3. Carnea roșie necesită un timp îndelungat de digestie, prin urmare, nu este recomandată spre consum

mul, deoarece te trezești însetată și cu nevoia de a merge la toaletă.

6. Băuturile cu cafeină. Cafeaua și ceaiul cu cafeină nu sînt recomandate seara. De asemenea, atenție și la ciocolata neagră, deoarece are același efect perturbator.

Ca să urmezi o dietă eficientă este necesar să-ți

stabilești un plan de alimentație care presupune să iei 5 mese pe zi, la interval de cîte trei ore, astfel încît vei avea trei mese principale și două gustări sănătoase. Potrivit nutriționiștilor, este esențial să nu sari niciodată peste micul dejun, deoarece acest lucru dereglează metabolismul și în timp te vei îngrașa. De asemenea, cercetările au arătat că dacă nu mănînci nimic dimineața, senzația de foame va fi foarte intensă la prînz și vei fi tentată să mănînci foarte mult pe parcursul zilei.

4. Citricele sunt perfecte pentru gustările din timpul zilei, însă nu și pentru a le consuma seara tîrziu, deoarece pot cauza indigestie. Este recomandat să alegi mai degrabă un măr.

5. Supele instant sau la conservă. Conțin prea multă sare și îți pot perturba som-

Caleidoscop

Pe lîngă mașini, localul este decorat cu permise de conducere americane și nu numai, indicatoare rutiere, aparate de pontat parcare sau pompe de alimentare. Pînă și mînerile ușilor de la intrare sînt sub forma unor volane auto.

Un egiptean a înviat din morți

Funeraliile unui tînăr de 28 de ani din Egipt s-au transformat într-o adevărată sărbătoare, cînd acesta a înviat.

Hamdi Hafez al-Nubi fusese declarat mort de către medici, în urmă cu cîteva zile, după ce a suferit un atac de cord.

Familia l-a luat acasă de la spital și l-a pregătit de înmormîntare, conform tradiției islamice.

Un doctor a fost trimis să semneze actul de deces, însă i s-a părut ciudat că trupul bărbatului era cald încă. În urma unui control mai atent și-a dat seama că acesta, de fapt, este viu.

Mama lui Hamdi a leșinat cînd a auzit vestea.

La doar trei ani vorbește despre planete, univers sau diviziune celulară

Are doar trei ani, dar poate vorbi ore în șir despre planete, univers sau diviziune celulară. Este vorba despre o fetiță din Statele Unite, devenită de curînd, cea mai tînără

membră Mensa din SUA, o societate a persoanelor cu un coeficient de inteligență ridicat.

Cînd Emmelyn Roettger avea doar cîteva luni, medicii

i-au avertizat

pe părinți

că micuța ar

putea avea

serioase

întîrzieri de

dezvoltare.

Totul s-a

dovedit însă

a fi doar o

problemă

de vedere, iar după ce, la numai zece luni, i-au pus ochelari,

Emmelyn era de nerecunoscut.

Potrivit „Daily Mail”, fetița are un coeficient de inteligență de 135. Recent, micuța a dat lecții de biologie și geografie, în cadrul unei emisiuni la un post de televiziune britanic.

La doar 15 luni, Emmelyn recunoștea toate literele, iar, înainte să împlinească doi ani, știa deja să scrie. În scurt timp, micuța a învățat să numere pînă la o sută. Emmelyn știe că diviziunea celulară se numește „mitoză” și vorbește cu ușurință despre găuri negre, univers și dimensiunea planetelor.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova

Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere” din Moldova

Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:

Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,

Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ

Redactor-stilizator: Corina BERZOI

Machetator: Maria BONDARI

Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.

DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.

BC Banca Socială.

BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacției. Redacția nu corespundează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.

Tiparul executat la tipografia USM.

Indice - 21596

Tiraj 4600

Com. 22 sp